

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın ilk gününü yükselişle tamamladı. ABD Başkanı Donald Trump ve Kongre liderlerinin Beyaz Saray'da gerçekleştirdikleri görüşmenin sonuçsuz kalmasıyla hükümet, federal harcamaların yapılamaması anlamına gelen kapanma yolunda ilerlerken, ABD Başkan Yardımcısı JD Vance de bütçe görüşmeleri sonrasında federal hükümetin kapanmaya doğru gittiğini ifade etti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan düşüşle %4,14, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 4 baz puan düşüşle %2,71 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %1,1, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,3 yükseliş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %3,1, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %2,0 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %2,0 yükseldi ve Bitcoin %3,1 artışla 114 bin 354 dolar seviyesinde kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara olan talep dün kırılğan bir seyir izledi. TÜİK Eylül ayı ekonomik güven endeksi verilerini yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde gerileme görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin'de Eylül ayı resmi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri yayımlanırken, imalat aktivitesi daralma bölgesinde kalmayı sürdürdü. Avustralya Merkez Bankası politika faizini beklentiler dahilinde sabit tuttu. Küresel tarafta bugün Almanya Eylül ayı öncü enflasyon verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise TÜİK Ağustos ayı iş gücü ve dış ticaret istatistiklerini yayımlayacak.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	41,57 ▲ 0,5%	BİST 100	11.048 ▼ -0,9%
TR 2Y	39,85 ▲ 1 bp	TR 10Y	31,68 ▼ -1 bp
DXY	97,9 ▼ -0,3%	MSCI Dünya	4.288 ▲ 0,3%
Altın (ons, \$)	3.834 ▲ 2,0%	ABD 10Y	4,14 ▼ -5 bp
Brent (varil, \$)	68,0 ▼ -3,1%	TTF (MWh, €)	32,0 ▼ -2,0%
Bitcoin (\$)	114.354 ▲ 3,1%	Karbon (ton, €)	76,8 ▲ 1,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,5%
Euro/Dolar	0,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,2%
Dolar/Meksika Pesosu	0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,1%
Dolar Endeksi	-0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,3%
Dolar/Brezilya Reali	-0,4%
Dolar/Japon Yeni	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,3%
MSCI Asya Pasifik	1,2%
MSCI GOÜ	1,1%
MSCI Latin Amerika	0,9%
MSCI GOÜ Avrupa	0,6%
MSCI Avrupa	0,5%
MSCI Kuzey Amerika	0,3%
MSCI Dünya	0,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	İşsizlik Oranı	Ağustos		%8,0
Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	Ağustos		-6,4
Almanya	TÜFE (aylık değişim)	Eylül	%0,1	%0,1

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Çin’de Eylül ayı resmi PMI verileri yayımlandı. İmalat PMI 49,4’ten 49,8’e yükselse de daralma bölgesinde kalmayı sürdürdü. Hizmet PMI ise Eylül’de 50,3’ten 50,0’a geriledi.

TÜİK Eylül ayı ekonomik güven endeksi rakamlarını açıkladı. Buna göre endeks Eylül’de 97,9’dan 98,0’a sınırlı yükseldi. Tüketici ve hizmet sektörü güven endeksleri düşüş gösterirken, reel kesim, perakende ticaret sektörü ve inşaat sektörü güven endeksleri yükseliş kaydetti.

Şirket ve Sektör Haberleri

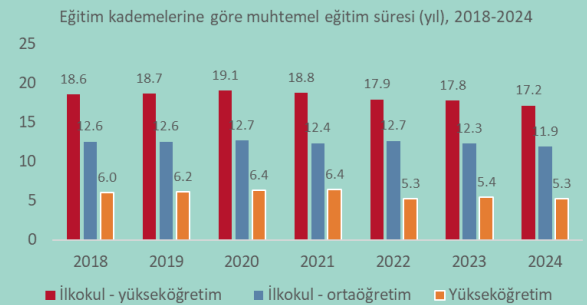
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 500 bin sosyal konut projesi için düğmeye basıldığını duyurdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kabine toplantısı sonrasında yaptığı açıklamaya göre proje ilk kiralık sosyal konut uygulaması olma özelliğini taşıyor. İnşa edilen konutlarda şehitler, gaziler, emekliler, gençler ve 3 çocuğu olan aileler için özel bir kontenjan ayrılacak.

Uluslararası İmar ve Kalkınması Bankası, Türkiye’ye 1 milyon doları aşmayacak “Türkiye Sanayinin Teknolojik Dönüşümü için Hazırlık Hibesi” veriyor. Resmi Gazete’de yayımlanan anlaşmaya göre hibe ihracata yönelik faaliyet gösteren sanayi işletmelerinden uygun şartlara sahip olanların dijital ve yeşil teknolojileri benimsemek suretiyle rekabet edebilirliklerini artırmak için geliştirilecek olan bir projenin hazırlanmasında kullanılacak. Hibe Türkiye’nin talebi üzerine veriliyor.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Temmuz ayına ilişkin “Elektrik Piyasası Sektör Raporu” ve “Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu”nu yayımladı. Buna göre Temmuz ayında elektrik tüketimi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,1 artarak 36,2 teravatsaat (TWh) oldu. Elektrik tüketimi Haziran ayında 28,2 TWh olarak gerçekleşmişti. Yayımlanan diğer rapor olan “Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu”na göre, Temmuz ayında toplam doğal gaz tüketimi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,5 artarak 3,53 milyar metreküp (bcm) olurken tüketilen doğal gazın %50,3’ü dönüşüm/çevrim sektörü tarafından kullanıldı. Doğal gaz ithalatı ise 2024 yılı Temmuz ayına göre %8,5 artarak 3,60 bcm olarak gerçekleşti.

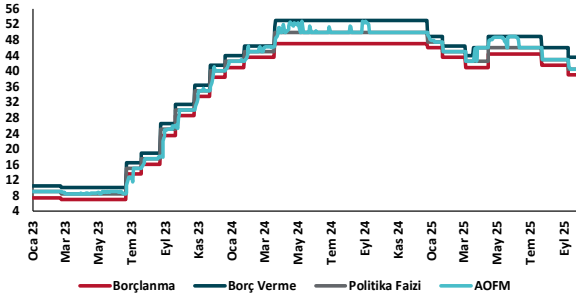
TÜİK muhtemel eğitim süresi (MES) bültenini yayımladı. Buna göre, Türkiye’de ilkokula başlama çağındaki bir bireyin en yüksek eğitim kademesini tamamlayana kadar eğitim hayatında geçirmesi muhtemel süre 2024 yılında 17,2 yıl oldu. Bu süre, bir önceki yıla göre %3,4 azalış anlamına geliyor. İlkokul çağındaki bir bireyin ortaöğretimi tamamlayana kadar eğitimde geçirmesi muhtemel süre ise 11,9 yıl olarak hesaplandı. MES erkeklerde bir önceki yıla göre %3,8 düşüşle 16,7 yıl, kadınlarda %3,0 azalışla 17,6 yıl oldu. En yüksek MES değeri 19,0 yıl ile Karabük ve İstanbul’da görülürken, en düşük değer 14,4 yıl ile Şanlıurfa ve Şırnak’ta gerçekleşti. Erkeklerde en yüksek MES 18,8 yıl ile Bayburt’ta, kadınlarda ise 19,7 yıl ile Tunceli’de kaydedildi. İl bazında en düşük MES değerleri ise erkeklerde Ağrı (14,3 yıl), kadınlarda Şanlıurfa’da (14,1 yıl) görüldü. MES, eğitim hayatına başlayan bir bireyin, eğitimde geçirmesi muhtemel örgün eğitim süresini ifade etmektedir. Birleşmiş Milletler tarafından Türkiye dâhil olmak üzere tüm ülkeler için ülkeler düzeyinde yayımlanan MES, TÜİK tarafından il düzeyinde resmi istatistik olarak üretilmektedir.

Kalkınma Gündemi

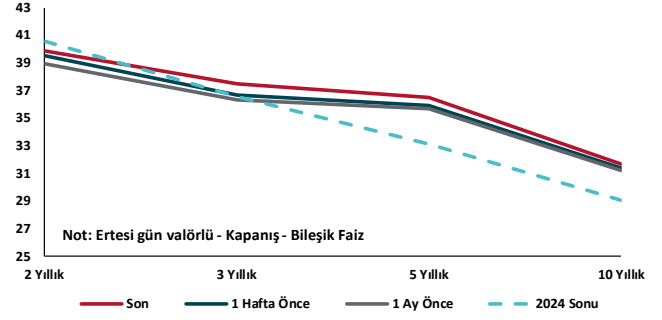

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

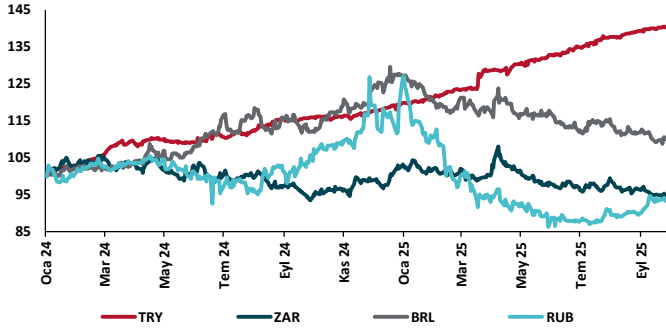
TCMB Faiz Koridoru

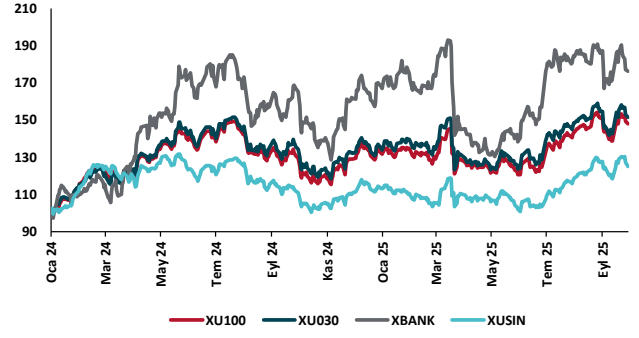
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

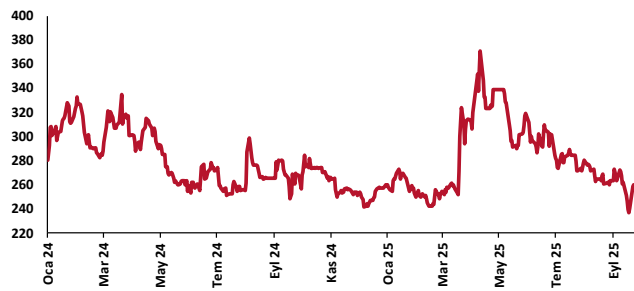
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)

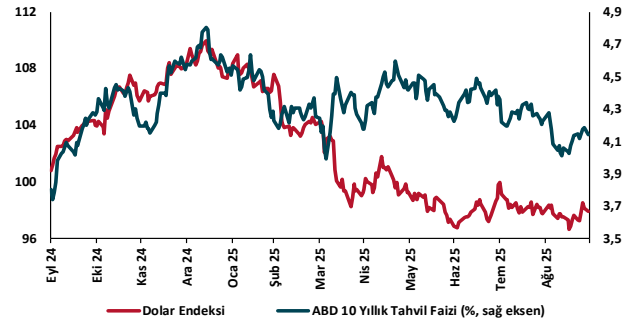
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

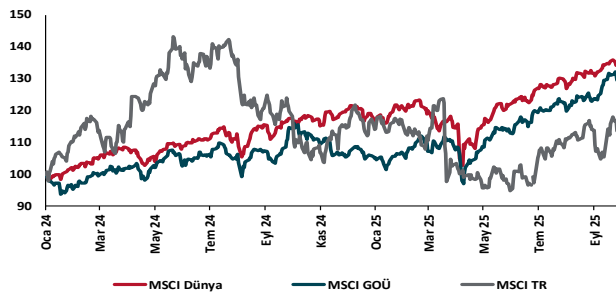
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

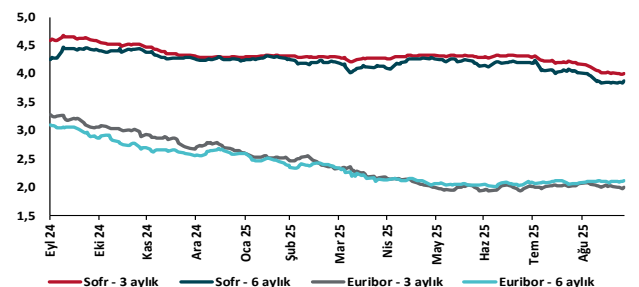
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.